

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р **Емилия Радкова Масларова**

За дисертационния труд на **Димитър Василев Щерев** на тема „Организационно-функционални модели в системите на социалното осигуряване и подпомагане“

Относно: присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социални дейности)“, професионално направление 3.4. Социални дейности, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки.

1. Информация за дисертанта

Димитър Василев Щерев има завършена бакалавърска степен от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Велико Търново, специалност „Административен мениджмънт“ и от Стопанската академия „Димитър Ценов“, гр. Свищов (специалност „Стопански и финансов контрол“). В същия университет той завършва и ОКС „магистър“ по икономика.

От 2016 г. е докторант, на самостоятелна форма на обучение към катедра „Социални дейности“ към Медицинския факултет на Тракийски университет в гр. Стара Загора. Има удължаване на обучението с една година. Отчислен е с право на защита.

Дисертантът има натрупан богат професионален опит в социалната сфера. Започнал е работа като социален работник. Постепенно расте в организационната йерархия на социалната система. На тази основа той

започва научно-изследователската си работа по темата на своята дисертацията.

2. Обща характеристика на дисертационния труд.

Представеният за рецензия дисертационен труд на Димитър Василев Щерев носи изключителна актуалност и поставя един много важен акцент върху социалната защита и социалната сигурност на гражданите.

Дисертационният труд е в размер на 189 страници. Структуриран е в 5 глави, увод, заключение, библиография и приложения. Резултатите от проведеното авторско изследване и ползваната статистическа информация са обобщени и представени в 6 таблици, 4 схеми, 2 диаграми, 1 графика и 3 карти, които наред с посочената литература са показатели за високото равнище на информираност на дисертанта. Богатият научен апарат, посочен в текста, представя дисертанта като изследовател, носител на научна етика, признаник на наследеното научно творчество.

Целта, задачите, обектът и предметът на изследването са коректно формулирани, както и **докторската теза**. Правят добро впечатление изведените научни въпроси, отговорите на които дисертантът е потърсил в хода на изследователската процедура.

С основание, в **първа глава** на дисертационния труд е очертана общата характеристика на стратегиите и политиките и на този фон са изведени характеристиките на социалните стратегии и политики. Паралелно с това е представено и актуалното състояние на социалната политика у нас, пречупено през критериите на социалната ефективност и ефикасност. Поставен е специален акцент върху демографската политика и политиката, насочена към жизнения стандарт. Важното в тази част на анализа е идентифицирането на възникналите проблеми и извеждането на

връзките и взаимодействието между тях и постигнатото равнище на социална защита и социална сигурност на гражданите.

Във **втора глава** умело и професионално е приложен историческият подход, съчетан със сравнителен анализ на моделите на социалната политика, техните предимства и недостатъци, проявени в различни страни от Европа и извън нея. Анализът в тази част на дисертацията допълнително е разширен и задълбочен с установяването на актуалното състояние на осигурителните системи в отделните държави и идентифицирането на добри практики.

Логично в **трета глава** дисертантът анализира същността, принципите, характеристиките и особеностите на социалното осигуряване и социалното подпомагане у нас. В тази връзка следва да се отбележи значимостта на този анализ от гл. т. на необходимостта от адаптация на положителния чужд опит. Заслуга на дисертанта е и направеният сполучлив опит изведените проблеми от анализа да се пречупят през организацията и управлението на националния осигурителен институт и Агенцията за социално подпомагане. Тук в най-висока степен проличава изключителната роля и значение на връзката между теорията и практиката. В духа на Вебер е посочена ролята на положителната и негативната бюрокрация и социалните системи. Съпоставителният анализ дава възможност на дисертанта да открие и съществени различия в обхвата на дейност в двете институции, както и противоречия, свързани с основните принципи, върху които са изградени двете системи.

Структурата на характеристиките на изследователския процес са представени в **четвърта глава**. Възприетата методология е адекватна на обекта и предмета на изследване. Изборът на методите за събиране и обработка на събраната информация - също.

Резултатите от изследването разкриват динамичните процеси в обществото, нагласите и очакванията на изследваните за конкретна промяна в социалната политика, в частност на системата на социално осигуряване и подпомагане - по начин, осигуряващ не само справедливост, но и връщане на доверие в системата.

На това основание Димитър Щерев предлага въвеждането на нов модел в системите на социално осигуряване и подпомагане.

В глава пета е представена същността и основните принципи на изграждане на модела. Аргументирано са очертани и неговите предимства:

- Икономически обосновани и финансово разчетени мерки;
- Ограничаване на разходите;
- Обвързване на осигурителните плащания с осигурителния принос;
- Освобождаване на Държавното обществено осигуряване от всички неспецифични функции, осъществявани от него;
- Увеличен контрол върху изплащането на този вид средства и ДР-

Предложеният модел предоставя възможност за по-голяма динамика във всяка една от двете системи, вземане на конкретни решения, свързани с успешното прилагане на нормативната база.

В заключението са направени обобщения и изводи, както и предложения за усъвършенстване на практиката.

3. Оценка на научните и научно-приложните приноси

Приемам и високо оценявам изведените от дисертанта приноси, най-вече за това, че:

- произтичат от анализа на данните от изследването;
- са приложими в практиката.

4. Оценка на публикациите на дисертанта.

По темата на дисертацията са направени — публикации, тематично свързани с дисертационния труд. Чрез тях дисертантът се представя на академичната общност, а публикуваните текстове служат за проверяване на получените резултати от задълбочената му изследователска работа.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът следва структурата на дисертационния труд и дава представа за проведеното изследване и получените резултати.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

На определени места от анализа има нужда от редакция. Тя е задължителна, при положение, че авторът реши да го публикува, което му препоръчвам.

Въпрос: Счита ли дисертантът, че минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст следва да се увеличава по законодателен път, а не по принципите на осигурителната система - принос, резултат?

Заклучение *

Получените резултати от проведеното изследване по темата на дисертационния труд са показателни са това, че дисертантът:

- има отлична теоретична подготовка и богат професионален опит;
- притежава високо равнище на информираност по темата на дисертационния труд;

- има професионални умения по научната специалност „Социални дейности”
- притежава качества и умения за самостоятелна научна работа
- постига научни резултати, полезни както за обогатяване на теорията, така и за оптимизиране на практиката.

На това основание предлагам с дълбока убеденост на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Димитър Василев Щерев в област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки”, професионално направление „Социални дейности”

21.02.2020 г.
София

Рецензент:
(проф. д-р Емилия Масларова)